Øving S2 V21

Systemtenkning – Arbeidsliv, HMS, Profesjonsetikk, Innovasjon.

Oppgaven gjøres i gruppe (max 4 studenter) eller individuelt.

Oppg. S2-1. Profesjonsetikk (maks en 1/2 side)

(ref. siste del av J. Sørakers kompendie & videoforelesninger på BB, men søk også oppdatert info på nett. Ta gjerne med referanser!)

Hva er profesjonsetikk? I motsetning til etikk generelt? Finn ett eksempel fra ACM sine profesjonsetiske retningslinjer som du tenker er spesielt relevant for en dataingeniør. Begrunn svaret.

Oppg. S2-2 - Dere velger **en av** disse tre oppgavene. **Skriv max 1 side.**

S2-2-Alt.1 Arbeidsliv – Arbeidsmiljølov, Trepartssamarbeidet

I Vest-Europa og Norge ble det etter 2.verdenskrig etablert en rettigheter og plikter i arbeidslivet – både for arbeidsgiver og –taker. Fortell kort om arbeidsmiljøloven og trepartssamarbeidet i Norge. Finn minst et eksempel på at disse ordningene utfordres i vår tid. Hvilke fagforeninger i Norge kan man bli medlem i som IT-ingeniør?

S2-2- Alt.2 Arbeidsgivers innsynsrett versus Ansattes personvern

Har arbeidsgiver i Norge, pr nå, rett til å lese ansattes epost, eller annen elektronisk kommunikasjon? Er det utfordringer knyttet til dette?

Et sted å starte nøstingen er artikkelen i DN 25.jan 2016 s35 ved O.A. Oftebro "Misvisende om innsyn". Vedlagt.

S2-2-Alt.3 Innovasjon & Nettverkseffekt

Finn en definisjon på innovasjon.

Overlevelsesevnen til QWERTY-tastaturet tilskrives det vi kaller en *nettverkseffekt* (alt. *nettverkseksternalitet*). Hva handler nettverkseffekten om? Gi et eksempel på hvordan nettverkseffekten kan utnyttes i forhold til: *) etablere markeder for nye produkter og *) innføring av ny teknologi eller ny funksjonalitet.

Misvisende om innsyn

I DN 16. januar tar advokat Rune Opdahl til orde for «å revurdere de særnorske personvernreglene» om innsyn i arbeidstageres elektroniske korrespondanse. Kronikken gir et misvisende inntrykk av betydningen domstolens avgjørelse har for norsk rett.

en kronikk i DN lørdag 16. januar tar advokat Rune Opdahl til orde for «å revurdere de særnorske personvernreglene» om innsyn i arbeidstageres elektroniske korrespondanse. Bakgrunnen for kronikken er en avgjørelse fra den europeiske menneskerettighetsdomstol (EMD), Bărbulescu v. Romania, avsagt 12. januar 2016.

I DN tirsdag 19. januar reiser advokat Eva Jarbekk og advokatfullmektig Jarle Langeland viktige og riktige innvendinger til Opdahls kronikk. Dessverre hopper Jarbekk og Langeland bukk over svakhetene ved det norske regelverket, ved å redusere Opdahls kritikk til «et personlig verdistandpunkt». Etter mitt syn er det prisverdig at advokat Opdahl utfordrer til debatt om de norske reglene om innsyn i elektronisk korrespondanse, som i mange tilfeller kan oppfattes som rigide og urimelig strenge overfor arbeidsgiver.

Jeg er enig med Jarbekk og Langeland i at Opdahls kronikk gir et misvisende inntrykk av betydningen EMDs avgjørelse har for norsk rett.

Det er for det første ikke «slått fast» av EMD i saken Bărbulescu v. Romania at «arbeidsgivere kan ha rett til å lese ansattes private chatmeldinger», slik Opdahl skriver. Som Jarbekk og Langeland korrekt presiserer, har EMD bare slått fast at den rumenske lovreguleringen, som tillot Bărbulescus rumenske arbeidsgiver å overvåke hans bruk av Yahoo Messenger over en periode på åtte dager i juli 2007, ikke krenket Den europeiske menneskerettighetskonvensjon (EMK) artikkel 8 om vern av privatlivets fred. At EMD - etter en konkret vurdering - fant at innsynet ikke var i strid med konvensjonsartikkelen, er ikke det

At EMD fant at innsynet ikke var i strid med konvensjonsartikkelen, er ikke det samme som at domstolen mener arbeidsgiver bør ha lov til å foreta innsyn i arbeidstagers elektroniske korrespondanse, skriver artikkelforfatteren. Foto: Øyvind Elvsborg

Innlegg Die Andre

samme som at domstolen mener arbeidsgiver bør ha lov til å foreta innsyn i arbeidstagers elektroniske korrespondanse.

Jeg har vanskelig for å følge Opdahl når han skriver at «utfallet i en norsk domstol bør bli det samme», ettersom «Norge har sluttet seg til Menneskerettighetskonvensjonen». Rett nok gjelder EMK som lov i Norge, og norske domstoler ser hen til EMDs tolkning av konvensjonens bestemmelser. Opdahl overser imidlertid at reglene han

selv vil til livs - personopplys-ningsforskriften kapittel 9 - står uberørt av EMDs avgjørelse. Det er ingenting ved avgjørelsen som tilsier at norske domstoler kan eller skal se bort fra reglene i personopplysningsloven og personopplysningsforskriften.

I korte trekk innebærer personopplysningsforskriftens regler at innsyn i arbeidstagerens elektroniske korrespondanse må være begrunnet i virksomhetens vitale interesser, eller i en begrunnet mistanke om grove pliktbrudd på arbeidstagers hånd. Innsyn skal som hovedregel forhåndsvarsles, og i varselet skal det informeres om grunnlaget for innsynet og om arbeidstagerens rettigheter, herunder retten til å være tilstede og la seg bistå av en rådgiver under innsynet. Brudd på disse reglene kan bli kostbart for arbeidsgiver, som kan risikere å bli ilagt overtredelsesgebyr fra Datatilsynet, samt å måtte betale erstatning og oppreisning til arbeidstageren.

Jeg er enig med Opdahl i at disse «norske reglene er overbeskyttende og i utakt med tiden». Etter min erfaring er hovedproblemet at reglene ikke reflekterer det mangfoldet av ulike arbeidssituasjoner som eksisterer i arbeidslivet. For eksempel skaper reglene store utfordringer i prosjektbaserte virksomheter, når en ansatt blir plutselig syk, eller av andre grunner ikke kan håndtere eposten sin. Også for bedrifter med et fåtall ansatte, kan reglene innebære store vanskeligheter. Dessverre løser ikke EMDs avgjørelse disse problemene, men diskusjonen om regelverket bør ikke derved skrinlegges.

Ole André Oftebro, partner i Advokatfirma Ræders arbeidsrettsavdeling

Etterbørs

Kontaktperson:

Epost: etterbors@dn.no

Tinna Gudmundsdottir

På nattbordet Klungtveit

Stilling: Redaktør, Filter nyheter

- Akkurat nå leser jeg mye nettjournalistikk, i jakten på å finne form og tone for Filter nyheter. Ellers er jeg på slutten av havboka til Morten Strøksnes. Jeg har egentlig ikke lyst til at den skal ta slutt. Jeg digger den selvironiske naturromantikken hans, og hans strenge research. Det er lenge siden jeg har kost meg så mye med en bok.

- Blir det mest sakprosa og fortellinger fra virkeligheten?

- Jeg prøver å balansere. Men jeg er ganske interessert i amerikansk og internasjonal politikk. Jeg ender i det hele tatt opp med mye ulest. «World Order» av Kissinger ligger klar, for eksempel. Han er en kjeltring, men en uunngåelig kjeltring.

- Man kan ikke bruke moralske eller emosjonelle føringer når man skal velge bøker, det skulle tatt seg

- Apropos det så leser jeg «Studier i ondskap» av Arne Johan Vetlsen, jeg fikk den til jul.

- Her blir man plutselig litt nysgjerrig på hva slags jul man feirer hos Klungtveits.

- Haha, jeg hadde ønsket meg den, altså. Det var ikke noe hint fra noen. Rent fysisk ligger forresten Johan Harstads siste på nattbordet, «Max, Mischa og Tet-offensiven». Men den er så tjukk at jeg har en frykt for å starte på den. På Kindle har jeg begynt på «Stoner» av John Williams, men har desverre lagt den fra meg.

- Hva om du ble kidnappet, låst inne i et rom i seks måneder, men fikk ta med deg bøker?

- Jeg hadde tatt med meg alle bøkene jeg påsto at jeg leste i studietida. Dostojevskij, «Ulysses», og Hamsuns samlede, ikke bare de mest lettleste.

- Hva leste du mens du burde sittet med Joyce?

- I den perioden gikk det nok mye i ting som Erlend Loe, bøker som ikke ga så mye anerkjennelse i miljøet men som var spot on. Og så leste jeg jo ganske mye statsvitenskap. Nå skal jeg ikke gjøre deg til terapeut...

- Jo. Gjør det!

- Men jeg føler det er blitt mer av et tiltak å lese bøker. Jeg gir internett skylden.

- Du er i godt selskap.

- Som barn måtte jeg trygle bibliotekarene om å få låne fra voksenavdelingen. MacLean og slikt. Følte «ungdomslitteraturen» var litt nedverdigende.

Sentralbord 22 00 10 00 Kundeservice 815 11 815 Annonse 22 00 10 75

Dagens Næringsliv Christian Krohgs gate 16, Postboks 1182 Sentrum, 0107 Oslo

www.dnavis.no Redaksjonen etter kl. 16.30

Desken: 22 00 13 30 Etterbørs: 22 00 10 05 Feature: 22 00 13 51

Finans/næringsliv: 22 00 13 64 Foto: 22 00 13 07 Livsstil: 22 00 13 29 Nyhetssjef: 24101430 Politikk/økonomi: 22 00 10 04 Epost Utenriks: 22 00 13 65

Redaksjoner utenfor Oslo Kristiansand: 38 07 13 00 Stavanger: 51 85 81 11 / 13 Tromsø: 77 66 56 65

Redaksjoner Utenlands Bangkok: +667622597 New York: +1 929 888 2571

annonse@dn.no kundeservice@dn.no redaksjonen@dn.no

Innlegg sendes til etterborsdebatt@dn.no Hovedinnlegg/kronikk: Maks 4000 tegn (cirka 700 ord). Underinnlegg/ replikk: Maks 1000 tegn.

DN betinger seg retten til å lagre og utgi alt stoff i elektronisk fórm, også gjennom samarbeidspartnere, og til å forkorte innlegg.